



Archivo

Estadística

Ploteo

GENERAL

Arme

Hebros

1544

1548

ivo de Loyola

tante

úteo





Institutiones

IN LINGVAM SAN-
CTAM, MARTINO MARTINEZ
Cantapetrensi auctore.



PARISIIS,

Apud Iacobum Bogardum, sub insigni D.
Christophori, è regione gymnasi
Cameracensium.

1 5 4 8



hoc, quod nuper elucubratum opusculum est, uobis uelut totius mei profectus authoribus, debito iure destinavi, quod quale sit paucis iam aperiam. Quinque aut eo plus aguntur anni, cum ex honorifico uestrum omnium suffragio, & consensu, cathedra linguarum prepositus hoc munus exequor, ea auditorum frequentia, qua nulli (quod sine arrogantia dicam) ante me contigit, experientiaque ipsa, quam nemo non probatissimam magistram esse cognouit, apertius intellexi, nihil magis in hac arte sermonis Hebraici, quam arte opus esse, & docta, & compendiaria. Qui enim ante me munus hoc susceperunt, partim ita prolixè, ita confusè rem tractarunt,

a ij vt

MARTINVS MARTINEZ CANTAPETRENSIS

sacrae Theologiae studiosus, linguarum trium Salmanticae professor, seuerissimo eiusdem Salmanticae Academiae Senatui S.



Vidquid est in me eruditionis, & studii, multiscum annis, tum laboribus collectum, & si scio

quam mediocre quamque exiguum sit, tamen id totum uobis, conscripti patres, offerre, ac dicare potissimum constitui. Apud uos enim à primis educatus incunabilis post prima literarum rudimenta, sacrae Theologiae disciplina, & linguarum cognitione instructus, sine quibus illotis, ut aiunt, manibus sanctae literae contretantur, ne ingratus, ne immemor tanti censerer beneficii, cum alia, tū

hoc



ingratum fuisse cognouerim. Paruum
 quidem est quod in praesentia vobis
 offero, sed, vt ille aiebat, paruum
 parua decet, et uestra aequanimitas
 audaciam meam incitabit, quae non
 minus parua libenter accipit, quam
 magna liberaliter impertit. Valete.
 Ex hac florētissima Academia, quin-
 to calendas August. anno à Virginis
 partu sesquimillesimo quadragesi-
 mo septimo.

a iij

4
 vt in eo quod sua sponte obscurum
 erat, maiores tenebras offuderint:
 partim ita ieiunè ac tenuiter, vt san-
 cta lingua candidatus vix quidquā
 studio suo dignum inueniat. Hec ne-
 cessitas me coegit vt rationē de in-
 tegro inire, & artem quae verè hoc
 nomine digna esset, reiectis super-
 uacaneis, appositis necessariis, expo-
 sitis obscurioribus componerē. Cō-
 posui auspice deo, in cuius maiorem
 cultum haec omnis opera nauata est,
 & ad finem qua licitum est diligen-
 tia perduxit. Eam vos sapientissimi
 viri qua soletis humanitate suscipi-
 te, vt pote literatis hominibus lite-
 rarium planè munus, plura in dies
 accepturi quae altiorē sapiant eru-
 ditionem, si hoc uobis, vt spero, non
 ingratum



in medium afferat : ille tam la-
tus ac dispersus, vt facilius ex O-
ceani fluctibus pateat exitus,
quã ex istiusmodi verbosissimis

Pin-
darus.

præceptiunculis, οὐ Ἰσίδει τέρ-
ξα λόγου δειπείρά τοι βροτῶν ἔλεγ-
χος, teste Pindaro in Olympiis.
Maximè inter nos, apud quos
piaculi, aut læsæ maiestatis crimi-
ne reus habetur, qui in his vel pa-
rum temporis insumpserit à so-
phisticis nœniis auocatus. his quod
dicerem haberẽ, tamen alio pro-
perans, dicam,

οὐ θεμιτὸν λάκωρ ποτ' ἀίδονα κίονας ἐρύσσειν.
οὐδ' ἔποπας κίνεσιμ.

His valere iussis reliquum est vt
compendiaria breuitate τὰ με θυ-
μὸς ἐνὶ στήθεσι κελθεῖ, perstringam,
si prius vos monuero linguam

a iiii hanc

EIVSDEM MARTINI
MARTINEZ CANTAPETREN-
sis sacrarum literarum studiosis, ac perinde He-
braica literatura candidatis parænesis.



Iu equidem reluctatus
sum quod petebatis
annuere, cum viderẽ
complures authores,
tum veterum, tum recentiorum
Hebræorum, ac nostrorum clarif-
simos rudimenta huius linguæ
in artẽ redegisse, ac posteris tra-
didisse, inter quos ego, ὅς ποτ' ἀδα
νάλαι ἐριμῆρισεμ. Sed vt verum fa-
tear nullum mihi videre conti-
git tam aptum, quin discipulis
edocendis ineptus esse videretur.
Cum hic tam arctus ac brevis sit,
vt qui nisi verborum ⲓⲛⲓⲛⲓⲛⲓ nihil

Theo-
critus.

in



INSTITVTIONES IN
LINGVAM SANCTAM, MARTI-
no Martinez Cantapetrensi au-
thore.

De literis & punctis in generali.

Caput I.

האזותות, quæ Latine literæ dicun-
tur, sunt duæ & viginti.

		numeros per las literas.	
א	Aleph	א	1
ב	Beth	ב	2
ג	Guimal	ג	3
ד	Daleth	ד	4
ה	He	ה	5
ו	Vau	ו	6
ז	Záin	ז	7
ח	Cheth	ח	8
ט	Teth	ט	9
י	Iod	י	10

8.
hanc non esse adeo mitem ac ci-
curem, vt omnino velit subdere
colla iugo. Conabimur tamen
eius feritatem reprimere, ne in ip-
forum Hebræorum rebellione
& pertinacia persistat. Atque vt
radicitus tota res mente percipia-
tur, ab ipsiusmet initiis, ac pri-
mordiis pertractanda mihi esse
videtur.



Simplicia.

Á - camez í ; chirie cum iod
 Â - patach í . chirie sine iod
 Ê - çere ó ; cholem
 Ê - çegol v ; surec cum vau
 Ê - seba, vel v . surec quibbuz

Composita.

Ô - camez chateph
 Â - pathach chateph
 Ê - çegol chateph
 Ex quibus . . . ; ; sunt vocales
 longæ, reliquæ breues.

De literis Cap. 2.

Regula. Nota quòd in nominibus lite-
 rarum accētus in prima, potestas
 itidem in prima nominis litera
 collocatur, vt áleph, a. In pūctis ac
 centus in vltima, potestas in vo-
 cali prima nominis ponitur, vt
 camez,

כף כף	Caphchaph	כ	כ
למד	Lamed	ל	ל
מם מם	Mem mem	מ	מ
נון נון	Nun nun	נ	נ
סמך	çamach	ס	ס
עין	Ain	ע	ע
פא פא	Pe phe	פ	פ
צדיק צדיק	Saddic çadd.	צ	צ
קוף	Quoph.	ק	ק
רש	Res	ר	ר
שין	Sin	ש	ש
שין	çin	ש	ש
תו	Tau	ת	ת

De punctis.

Quum apud Hebræos omnes
 literæ sint consonantes, vocalium
 loco punctis vtuntur. ex illis quæ
 dam vocantur composita, quæ-
 dam vero simplicia.

Sim



INSTITVTIONES

quiescentes, quia ponuntur sæpe sine punctis (& tunc manēt ociosa) statum ad dictionis ornatum, גשיא. Quod verum nō est in iod & vau in duobus locis. Primo, si simul in fine dictionis ponantur. nam tunc prima manet ociosa, secunda profertur, vt גוי שנותיו. Secundo, si iod vel vau sequatur post a, vel u, quia tunc proferuntur. בגוי פני קו.

Loca p-
lationis.

Literæ diuiduntur secundū prolationis instrumenta, nam בומף literæ labiorum, וספּרש dentium, גרמלִגּוּלִּיקּוּקּוּ palati, אַחַח gutturis, vocantur.

Mappic.

ה in fine dictionis recipit aliquādo pūctum mappic, id est extractorem, eo quod extrahit literā à sua

HEBRAICAE

caméz valet a. nisi quod ־: valet o. Quinque sunt literæ duplices in alphabero, quarum primæ in principio & in medio, secundæ in fine solum ponuntur, ideo duplices vel finales vocantur.

Literæ
duplices
quot.

Ex his duplicibus duæ tantum puncta recipiunt ֿ necessario ֿ vel: לֿך לֿך וֿ, aliquando ֿ. Literæ bipartitò diuiduntur, aliæ sunt radicales קֿרֿקֿוּעֿ, aliæ vero seruiles (que interdum sunt

Quæ li-
teræ ra-
dicales,
quæ ser-
uiles.

& radicales) אֿתֿכֿנֿה מֿשֿלֿיֿבוֿ. vtrūque cognitio ex totius grammatice pendet intelligentia.

Punctum quod habet sin in dextro latere sibboleth, in sinistro sibboleth nuncupatur.

Sin.

Ex seruilibus אֿהוּי appellantur quiescentes,

De lite-
ris ocio-
sis.



dagues lene. In reliquis quo pref
sius efferatur, & vocatur dagues
forte. Est & quædam virgula vo
cata raphe, id est leniens, quæ po
nitur tantum supra literas כַּוּר
כַּפֶּת, vt lenem faciat prolationem.
Neque semper scribitur, sed in
esse toties intelligitur, quoties da
gues abfuerit. Igitur כַּוּר cum da
gues fortiter, cum raphe leniter
efferuntur. כַּפֶּת cum dagues, c, p,
t: cum raphe, ch, ph, th.

Raphe

Seba

De punctis. Cap. 3.

:- :: tantum sub gutturalibus
ponuntur. - in principio aut me
dio dictionis ponitur. in quouis
loco collocatur. Seba in capite
mouetur, hoc est profertur, in me
dio, aut fine quiescat, כַּוּר כַּפֶּת

Mo

sua natura efficiens, vt quodam
modo proferatur. לְבָה
Tres hæ literæ similes in sono
ש ד צ, hoc solo differentes, quod
ש molliter, ד asperius, צ vehemē
tissimè proferuntur.

h vel y quum in fine ponuntur ע ח
præcedente aliquo puncto lon
go, dempto -, recipiūt -, & pro
fertur vocalis illa ante literas cō
tra naturā pūctorū שׁוּמֵעַ הָצֵלִיחַ.
Hoc inter coniugandum summè
aduertendum est.

Dagues est quoddā pūctum, (di Dagues
ctum quasi premens) quod po
test poni in ventre literarum o
mnium, demptis gutturalibus &
res. In literis כַּוּר כַּפֶּת vt dirigat ea
rum prolationem, vocaturque
dagues



cabitur.

Prima regula. Ex sexu, conditio-
ne, officio, genus virile sit, an foemineum, aut commune agnoscitur. nam si conuenit masculis, erit masculinum, איש. si foemininis, foemininum, אמה. si ambobus comune, כחן עבד. Fluuiorū masculina, נחון פרת. regionum verò ac vrbiū foeminina, יהודה בבל, atque membrorum significantiū dualitatem עין יד.

Secunda regula. Nomina finita in את, & ה desinentia præcedēte sūt foeminina אהת ארה אמה. cetera omnia aliter desinentia masculina סלם גנב. Porrò in numeralibus cardinalibus à tribus ad decem vsque, & alibi sepe, cōtrarium seruatur: nam ארבעה ששה

b masculu-

Mouetur tamen in medio, si fuerit sub litera notata dagues, פקרו. Et si duo seba sint simul, primū quiescit, secūdū mouetur גפּשך. Tertio, mouetur quando est sub litera prima in dictione geminata קררי verum aliquando vertunt in גללים. Hæc de literarū ratione ac prolatione sufficiant.

De genere & declinatione

Caput 4.

Partes orationis tres sunt: שם nomen, in quo & pronome. לך verbum, in quo participium, מלה dictio, in qua reliquæ orationis partes intelliguntur. Genera tria sunt, masculinum, foemininum, commune seu ambiguum, quorum indicium his regulis expli-

Partes oratiōis.

-om cabitur



masculinorū, nempe in ים, termi-
 natorum in plurali, secundam in
 תי foemininorum. Pluralis à sin-
 gulari in masculinis deriuatur
 adiectione im, גר גרים, et si singu-
 laris numerus habet formam foe-
 mininorū, vltima mutabitur in
 im שְׁעוֹרָה נְמָלָה נְמָלִים. In foemini-
 nis in ה desinentibus, vltima in
 oth שִׁירָה שִׁירוֹת. in aleph addita
 oth, צָבָא צְבָאוֹת, nomia i vth & ith
 pluralis typus, erit iioth אַחֲרִית
 אַחֲרֵי־וֹת מְלָכוֹת מְלָכוֹת. כְּלֵי פְרִי
 cū similibus כְּלֵי־יָם. Verum vnum
 iod interdum o mittitur, יְהוּדֵי
 יְהוּדִים עֲבָרֵי

Mutatio punctorum. Cap. 5.

In qua huiusce artis summa cō-
 sistit, ex quatuor ceu fontibus o-
 ritur. Primo ex regimine geniti-

b ii ui

masculina sunt, שָׁשׁ & אַרְבַּע, verò
 foeminina. ceterum animalium
 nomina communis sunt generis

בְּקָר יוֹנָה

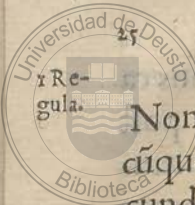
Tertia reg. Ex adiunctis verbis,
 aut adiectiuus substatiuorū genus
 dilucide percipitur, in ambiguis
 præcipuè vt מַחְתָּה רֹיחַ בְּגַר שָׁמֶשׁ

Quarta regula. Nomina in im
 in plurali finita, sunt masculina
 שִׁיר שִׁירִים. in oth foeminina
 גְּדוּלָה גְּדוּלוֹת. Sciendum est tamè
 cōplurima reperiri nomina ma-
 lina in oth, קֶץ קוֹל סִיר מְשָׁבֵן מְקוֹם, אֵב בְּכוֹר חָלוֹם מְאוֹר
 אֵלָה אֵלֵמָה אֵימָה בִּיצָה חֶטֶת, in im
 לְבָנָה. Cauendum erit ergo ne ta-
 lia nobis imponant.

Ex hoc plane colliges tantū duas
 declinationes inueniri, primam

Duae de-
clinatio-
nes

mascu-



De bisyllabis Cap. 6.

Nomina habētia in prima $\bar{\tau}$, qua
 cūque vocali magna existēte in se-
 cunda, in periodi extremo nihil
 mutant. In reliquis casibus muta-
 bitur in seua $\bar{\tau}$ primæ, secundis
 vocalibus manentibus inuariatis
 רשע רשעים רשעי Excepto $\bar{\tau}$ aut:
 mutaturī regimie $\bar{\tau}$ יקן ביתו דבר, ויהוה,
 & in pronomine composi-
 to דברך quod naturam regi-
 minis sequitur. In gutturalibus
 eēdem prorsus mutationes fient,
 hoc excepto quòd: in aliis, in gut-
 talibus erit עין חדר חבל חבלים
 Hæc regula cōstanter in masculi-
 nis seruat, in foemininis nequa-
 quam, קמה קמה קמה רעה במה,
 substantiua mutant שנה שנה שנה
 מנה מנה מנה

b iiij Se-

minis in plurali & singulari.

קצי קצי קצי
 Tertia regula. Quæ habent cho-
 lem raro mutant, idque contin-
 get in $\bar{\tau}$. primo si nomen à verbo
 geminato oriatur תמים תמי תמי
 à verbo כלי כלי כלי col a כלל כלל.
 Secundo, si nomen finitur in ali-
 qua finali litera אים אים (idē
 fit in aliis generibus nominū cū
 similis casus acciderit מעים מעים
 דים דים.) Ratio est, quia cūm
 finalis mutatur in mediam, me-
 dia ipsa recipit dagues, aut quū
 secunda litera quę geminatur a-
 mittitur, etiam tunc ponitur da-
 gues in tertia remanenti, quod
 post punctū principale non fiet,
 nisi accentus collocetur in pun-
 cto principali. למה למה למה

De



INSTITVTIONES

De numeris Cap. 8.

Numeri duo sunt singularis, תנור pluralis. Et dualis in nominibus significantibus res binas, qui finitur in im, præcedente - cū accētū. vt ימים שפה שפתים. dicitur tamen aliquando de pluribus ארבע כנפים quatuor alia.

Aliqua nomina inueniuntur quæ carent numero singulari כלאים פנימים. Aliqua quæ plurali צאן שמשירה. Et nomina metallo rû & propria, quæ lectio scripturæ docebit.

De declinatione & punctis articulorum Cap. 9.

Nomina declinantur per articulos, separabiles, aut inseparabiles. Inseparabiles appellantur, eo quòd cū nomini adhærescant, ynam

הפון הפנים הפני קרשים קרשי. nomina harum regularum acuiunt penultimam.

De trisyllabis, & omnibus aliis

Caput 7.

Nomina trisyllaba כפרה, & habentia dagues in media, נב סלם, & in quibus prima litera est gutturalis, & reliqua omnia quæ in dictis nō sunt inclusa regulis, immutabilia permanent. עמוד חרוץ. Est & quinta mutationis punctorum ratio, formatio foeminini, nam fit nomē foemininum à masculino, præsertim in habentibus sexum, additum ה in fine præcedente -, cum mutationibus punctorum secundum canones superiores, גרול גרלה, quia - in : mutatur.

De



INSTITVTIONĒS

29
tius articulis carent. horum exēplum sit.

Singularis numerus.

הַשִּׁיר הַשִּׁיר לַשִּׁיר שִׁיר מְשִׁיר
בְּשִׁיר

Pluralis numerus.

הַשִּׁירִים הַשִּׁירִים לַשִּׁירִים שִׁירִים
בְּשִׁירִים

Singularis.

הַעֵת הַעֵת לַעֵת עֵת מַעַת בְּעֵת

Pluralis.

הַעֵתִים הַעֵתִים לַעֵתִים עֵתִים בְּעֵתִים

Præterea ל & ב sæpe habent seba, præcipuè cum iunguntur nominibus regentibus post se genitiuum בְּרַךְ הַיָּם. Secūdo etiam nominibus propriis hominum, aut locorum additis לְנַח בְּנֵה. Tertio, quando habent post se adiectiuum לְגוֹי גְדוֹל. Si tamen adiecti

ba

uum

HEBRAICAE

vnā partē efficiāt. & sunt הַלְמַכּ ה. nominatiui est & genitiui, præterquam in propriis nominibus. nam illa hunc articulum non admittunt, cum se satis ipsa demōstrent. ל datiuui, aliquoties genitiui, vt in psalmore titulis. ב & מ ablatiuui. omnibus subscriptur = & mem. ., cum à gutturali, aut ר nomen inceperit. (sepe etiam si nomen incipit הַעֵה cum -). In poly syllabis à ה vel y cū - incipiētibus, ה cū cegol subscriptur הַעֵרִים הַחֵכֶם. Si ab aliis literis quam à gutturalibus, omnes articuli -, mem chi ric notantur, dagues posito in prima nominis litera, quo ostendat præcedentem literam esse accidentalem. Accusatiuus & vocatiuus

מַעֲרִיב

tiuus



ad locum tantum credo inueniri vt **מְצַרְיָמָה** pro **לְמְצַרְיָם**. Alij articuli vocatur separabiles, quia per se dictionem efficiunt, & sunt **שׁ** genitiui, **אֵל** datiuui, **אֶת** accusatiui, **וּל** vel **עִם** ablatiuui vt **וְלִי**

וְלִי **אֵל** **וְלִי** **אֶת** **וְלִי** **וְלִי** **וְלִי**

De regimine genitiui Cap. 10.

Præter mutationes dictas capite sexto, fiunt adhuc aliæ in nominibus quartæ regulæ, & formæ **וְקָן** & **דְּבָר** cum similibus. Nā in quatuor pronominibus pluralibus **וְיָהִם** & **וְיָהִם** in regimine etiā plurali, adhuc magis puncta literæ mediæ coarctantur. Dices ideo à **וְדָבָר** In qua mutatione cauendum ne in dictionis capite duo seba concurrant. nam talis structuræ prolatio esset impossibilis

uum habet articulum **ה**, cum **בְּקָבֵר הָרְחֹב**. Si nomen incipit à seba, **ל מ ב** scribuntur cum chiric, dagues solum post mem posito ad signandum defectum nun. nā integrum est **מָן**: lamed non recipit, nec in se, nec post se: , beth in se tantum, (quòd & quando seba habent, intellige **בְּבֵית לְבֵית**, vt **לְעִירָקָה בְּגִדּוּלָה מְבֹתוּלָה**, & in regimine **וְיָהוּה**. Si incipit nomen à iod cū seba, amittitur seba manente iod ocioso, & hi articuli cū chiric subscribuntur **לְיָמִינֵי בִּיהוּרָה** **מִיהוּרָה**. Aduerte tamen verum esse dictū illud Canhi in datiuo. **הָא בְּסוּף תִּיבָה בְּמָקוֹם לְמֵד בְּתוֹחַ לְתָה** id est, he in fine idem valet quod lamed in principio, quod in nominibus significantibus motum

ad



nomen à genitiuo coarctatum ac determinatum est. Ideoque nomina propria hominum, vel locorum, non regunt post se, sicut nec componuntur cum pronomine: & si talis oratio occurrerit, vt interueniat nomen appellatiuum opus est, אבשלום בני, רור עברי. Quomodo nomina mascul. in sing. regim. ponantur dictum iam est: in plurali ablato mem, & chirc in .. verso, cum mutatione punctorum, vt hoc capite dictum est, ספרי גדלים גדולי. In duali eodem ferè modo, præterquam quod chirc amittitur, & - in .. mutatur, שמי ידים ירי. Et vt vno verbo finia, regimè genitiui pluralis in nullo differt à quatuor pronomibus pauloan

c tè

bilis. ideo nomen habens seba in prima ex mutatione, sequente aut. ., וקנים דברים מלכים. In dictis locis - aut .. secundi loci mutabuntur in seba, & sic erunt duo seba in capite, דבריהם מלכי. propterea primum seba mutabitur in chirc, in deriuatis à nominibus duplex -, aut .. -, vt à זקן וקניחו דברי משלי. In nominibus autem quartæ regulæ in - chirc aut çegol, ספרי חלקי, & habentia eundem situm vocalium cum superioribus, & si regulis dictis nõ comprehendantur, יקר יקרים יקרי. quia ad normam דברים דברי. Sed vt clarius hæc intelligas, aliqua de regimine dicenda erunt. primū, Nomè regès post se, non recipit articulum ה, vt תאות העני, quia iá

nomen



INSTITVTIONES

manant: si addas in principio me-
dio vel fine aliquam harum lite-
rarū וְהָאֵמֶתֶי וְהָאֵמֶתֶי וְהָאֵמֶתֶי

קָטָר. Aut pmutatiōe sola pūcto-
rū sine aduētitiis literis קָטָרֶיךָ:

Aut mutatione accētus, & adie-
ctione dagues, & puncti permu-
tatione חָטָא peccator חָטָא pecca-

Compa-
ratiua.

uit, שָׁבַת requieuit שָׁבַת. Com-
paratiua non sunt apud Hebræ-
os, sed tantum positiuua quæ vim
habent comparatiui, addendo

כַּ casui sequenti. Canticorum. i.

טוֹבִים רֶדְךָ מֵיַיִן, meliores sunt a-

Superla-
tiuua.

morem tui vino. Superlatiuuum fit
per aduerbium מְאֹד additum po-
sitiuo. Num. i. 2. Moyses mansue-
tus valde, id est, mansuetissimus.

Relatiua

Relatiua duo, eaque indeclinabi-
lia. Separabile אֲשֶׁר, inseparabile,

tè dictis, ablata finali syllaba, à
מְלִכֶיךָ dices יהוּדָה. Nomi-
na foeminina in ה finita, precedē-
te ה in regimine singulari mutāt
ה in ו, & ה in ת, וְשׁוֹעֵת יְהוּדָה. In o-
mnibus aliis nominibus fiant e-
tiam mutationes secundum regu-
las supradictas: בְּנוֹת, à בָּת, tamen
in regimine בְּנוֹת, quia fit bisylla-
bū, ut גְּדוּלֶיךָ, גְּדוּלֶיךָ, ut גְּדוּלֶיךָ. hac-
tenus de mutatione punctorum.

De speciebus quorundam nomi-
num. Cap. ii.

Numeralia, ordinalia, patrony-
mica, possessiua, gentilia, eandem
habent formam, nempe in ma-
sculinis , וְיִשְׂרָאֵלִי רְבִיעִי אֲרָמִי, .
In foemininis, ith. אֲרָמִית. mulier
Syra, רְבִיעִית, quarta.

Verbalia

Verbalia nomina à verbis e-
ma-



דְּבָרֵינוּ verba nostra.

In futuris est tertiæ personæ, si dagues in nũ ponatur, Singularis: sine eo Pluralis. *Secundæ pers.*

Fœmi.

Mascu.

דְּבָרְךָ דְּבָרָי verbũ tuũ.

דְּבָרֶיךָ דְּבָרֵינוּ verba tua.

דְּבָרֵינוּ דְּבָרְכֶם verbum nostrum, cum ׀

דְּבָרֵינוּ דְּבָרֵינוּ verba no.

in pausa דְּבָרְךָ. Ultima existente gutturali, vbique cum ׀ רִחֵק

Tertiæ personæ.

דְּבָרָהּ דְּבָרוּ דְּבָרוּ verbum suum, vel illius.

דְּבָרֶיהָ דְּבָרָיו verba sua. inuenitur in singulari.

דְּבָרָם דְּבָרָמוּ verbum eius.

דְּבָרֵיהֶם דְּבָרֵינוּ verba eorum.

⸑ iii Nomen

שָׁבַע שָׁבַע qui venit.

De Pronomine. Cap. 12.

כְּנוּי pronomen aut nomen occultum. cum enim dico tu, intelligo Petrum. Diuiditur autem in דְּבָרֶיךָ coniunctum, quod compositum vocatur & נִפְרָד separatum, quod nos simplex aut primitiuũ appellamus. Et vt primitiua clarius intelligas, visum est à deriuatiuis incipere. Ante omnia aduertendum, vt in prima positione mutationes punctorum secundũ regulas fiant, eæque vsque in finẽ seruẽtur, nisi in illis quatuor pronomibus, de quibus antea.

Pronomen primæ pers. cõis generis.

אֲנִי verbum meũ. in verbis אֲנִי

אֲנִי verba mea.

אֲנִי verbum nostrũ.

דב



vt קרש, cholem in ך: mutato
 ארת בשת בשתי קרת
 תפ ארת, vt מלך, cum dagues in ת,
 ארת צרקה ברכה & id ge-
 nus alia in compositione & regi-
 mine, ברבתי ברבתי. Si secunda
 habet aut quodcunque aliud
 punctum, nihil mutant dempto
 in finali גולה גולת. כלי להי.
 cum similibus in extremo pe-
 riodi כלי, in compositione פרי
 Pronomen primitiuum primæ per-
 sonæ.

אני אנכי	ego.
אנחנו נחנו אנו	nos.
Secundæ personæ	
פועמי.	Mascu.
את	tu.
אתם ו אתנה	vos.
Tertiæ demonstrans rem distantem.	
הא	c iiii

Nomen in ה finitum præceden-
 tē ך eodem modo componitur.
 Dempto quod ה mutatur in ת.
 Aduerte tamen quod singularia
 pronomina à singularibus nomi-
 nibus, pluralia à pluralibus deri-
 uantur אבותי אבות, ex אב אבי
 ת. תורתו תורתו. cum raphe pro-
 pter ך מקנה cum similibus, in
 regimine מקנה, in plurali מקנים.

In compositione.

תורתנו	מקני מקננו
תורתינו	מקנד מקנדי
תורתך תורתך	מקניכם יהם
תורתיו תורתיו	מקניו
ו תורתכם	Sép amisso
ו תורתיקם	ה, dépto in
תורתו תורתו	מקנחו.
תורתו תורתו	קרת cum
ו תורתם	similibus,
ו תורתיהם	ve



INSTITVTIONES

אתך	אתך
ממך	ממך

Plural.

ו	שלכם
ו ו	לכם אליכם
ו	אתכם
ו ו	ממכם מכם

Obliqui casus tertij.

שלה	שלו
לה אליה	לו אליו
אתה	אתו
ממנו מנהו מנהו ממנה	

Plural.

ו	שלכם
ו ו	לכם אליהם למו אלימו
מהו	מהם מנהם

Pronomen tertiæ personæ demonstrans rem proximam.

Foemi.	Mascu.
זאת וז	זהו וז
	hic
	הוא

HEBRAICAE

הוא	הוא	ille
ו הנה	הם חמה	illi

Utitur scriptura hoc recto pro obliquo.

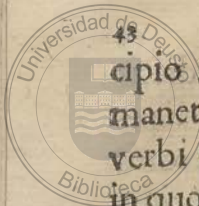
Obliqui casus fiunt articulis his ו של אל ל את מן. Si terminantur ad normam deriuatiuorum pronominum, in singulari ad formã primæ lineæ illius pronominis, in plurali tertiæ eiusdem pronominis. Sic obliqui casus singularis pronominis primi, erunt.

שלי לי או אלי אתי ממני מני vel שלי לי או אלי אתי ממני מני vel pluralis שלנו לנו vel שלנו לנו מנו

Quia ad normam דבריו & דברנו

Obliqui casus secundi.

Foemi.	Mascu.
שלך	שלך
לך אליך	לה אליך



INSTITVTIONES

cipio נ, quod amissum virtute
 manet in dagues secundæ literæ
 verbi נָפַל אֶפּוֹל. Quiescens est
 in quo vna aut plures ex literis
 אָהוּ in principio, medio, aut fine
 quiescunt. Nempe א in prin-
 cipio, aut fine אָמַר אָמַר in fine
 tantum וָלָהּ ו. solum in medio,
 בּוֹן. & in his monosyllabis verbi
 thema est infinitiuus. ו in ini-
 tio aut medio tantūmodo quiescit
 וּבִן יוֹשֵׁב. Si plures literæ quie-
 scant aut quiescant & deficient,
 fient ordines compositi אָבָה אָבָה.
 Si vna tantum, erit ordo simplex
 בּוֹן וָלָהּ. Duplicatū vocatur quod
 secundam ac tertiam literam con-
 geminat, & in his secunda verbi
 litera amittitur in coniugatione,
 manente eius loco dagues מְבוֹת
 א

HEBRAICAE

שְׁלוֹהּ & הוּא שְׁלוֹהּ fire
 לוֹא לִוָּה quentius
 אֶתְוָה אֶתְוָה subsequun-
 מוֹת מוֹה tur nomi-
 nibus quā præcedunt. בּוֹס הוּוּא
 Pluralis numerus est communis ge-
 neris.

אֵלֶּה שֶׁל אֵלֶּה לְאֵלֶּה אֶת אֵלֶּה מֵאֵלֶּה
 LIBER SECVNDVS.

De verbis regularibus.

Verborū genera apud He-
 bræos duo sunt. Perfectū,
 & imperfectū. Perfectum erit ex
 quo nulla trium literarum intra
 coniugandum excidit. Imperfe-
 ctum cum amittitur aut quiescit
 aliqua earum. Imperfectum tri-
 fariam diuiditur, in defectiuum,
 & quiescens, & duplicatum. De-
 fectiuum est quod habet in prin-
 cipio



INSTITVTIONES

citantur.

Prima coniugatio perfectorum.

Primæ coniugationis thema tres habet formas, פָּקַד יָבֵשׁ יָגַר cū omnes in prima litera, in secunda – frequentissimè, cere & cholem raro, idque fere in neutris יָבֵשׁ יָגַר יָקַד יָבֵשׁ יָגַר יָקַד (אָחַב הָפִיז) קָטַן דָּבַק יָקַן יָגַר יָבֵשׁ transitiva sunt). Quæ cholem habent in tertiis personis præteriti mutant in: יָבֵשׁ יָגַר יָקַד in reliquis manet. Quæ vero habent יָבֵשׁ יָגַר יָקַד in – in omnibus personis mutant, solum in tertiis mutant in:

יָבֵשׁ יָגַר יָקַד

Præteritum. הָעָבָר

Fœmi. Mascu.

פָּקַדָה פָּקַד visitauit.

פָּקַדְתָּ פָּקַדְתָּ visitasti.

פָּקַדְתִּי פָּקַדְתִּי visitauit. côm.

Plu-

Indicati
uus
Actiuus.

סָבַב א Planum ex iam dictis est thema verbi, id est tertiam personam præteriti, habere tres literas radicales, quarum prima פָּ, Secunda עָ, tertia לָ dicitur. Sic verba quiescentia, vel defectiua, pe num, vel he, vocantur. Verba perfecta trāsitiua (nā intransitiua, & deponentia per actiuas voces) variantur per quatuor coniugationes. Quarum prima פָּ id est lenis vocatur. tū ratione significationis quæ lenis est: tum quia non grauatur puncto dagues, vt secunda & quarta, nec literis additiis, demptis necessariis ad cognitionem temporum aut personarum, quemadmodum tertia, & quarta. Ideo prima lenis, reliquæ graues vo-

ci.



INSTITVTIONES

mitiuorum trahitur ad personas singulas.

Fœmi. Mascu.

פוקרה פוקרת פוקר visitans.

פוקרים פוקרות visitates.

Eadem est positio præteriti & participii cum verbum in secunda habet. יבש יבשים יבשת vt וקו. Cum vltima ה vel ע fuerit, בורה dices, in forma vero פוקרת, quia in vniuersum duplex cegol in duplex - cū casus similis inciderit vertetur. vt in infinitiuo verbi ארע dicitur. In præterito & participio quum prima aut secunda litera fuerint gutturales seba illarum vertitur in פעלו: פעלה פועלים & ponetur in omnibus accentus in vltima.

Futu-

HEBRAICAE

Pluralis.

Fœmi. Mascu.

פוקרו visitauerunt. comun.

פוקרתם visitauistis.

פוקרנו visitauimus. com.

Fiunt personæ à prima positione additis literis תהימן. Vbi ו aut ה adduntur, primæ in seba mutatur, vt lenis fiat prolatio, cū sint duæ literæ supadditæ. Thema verbi habet accētū in vlt. nisi sequatur dictio monosyllaba, aut habens accentum in principio. nam tunc migrat ad primā. Prou. 3. יסר ארץ. Psal. 9. שבחאל. Quod in irregularibus verū est. 2. Reg. 2. נטה לו. Gen. 1. קרא לילה.

Participium. פינוני

Additis rectis pronominum primi



INSTITVTIONES

de futuro, & formatur à secūdis futuri personis, ablato vbique ת, תעבור עבור תפקוד פקוד אכול אכלו אכולנה. In incipiētibz ab aleph, אכול אכלו אכולנה aut cum = loco ::.

Fœmini. Mascu.

פקדי פקור פקרה. פקרה פקור פקרה. פקרה פקור פקרה. פקרה פקור פקרה.

Si illi personæ annectitur ה, in fine, permutabit sic puncta, זכרה à זכור. Cum פקור ה admiserit, seba mutat in chiric, & - in :, vt. שכב שלח à שכבה שלחה. In duabus personis habentibus chiric, media existente gutturali vertitur in -, quā raro gutturalis admittat ante se chiric, שחטו.

Subiunctiuus fit addita alicui temporū indicatiui particula, כּי, aut כּאשר, aut אם. Ecclesiast. 4.

d ij אם

HEBRAICAE

que seruāt, cholem videlicet & - אשבת אשבות. Ne opus sit vt eadē res sapius iteretur. Nota quòd in futuris omnium coniugationum (demptis in ה finitis) in primis vtriusque numeri personis, additur ה præcedente = אעלוץ. Deinde in ו aut י finitis, תפקודין (nec hoc fit in ה finitis) תפקודין. Personæ primæ quatuor futuri habentes cholem, sequēte macaph, hoc est monosyllaba dictione, aut habēte accentū in prima, scribuntur cum =, quo celerime proferatur. אשטר-לו וּמלך-ך. hoc in gutturalibus nō accidit, eo quòd respuant cholem.

Imperatiuus, הצווי

Imperatiuus tantum habet futurum, & merito, cum imperiū fit

de



INSTITVTIONES

מאכול cum

Passiuum verbum, aut potius medium.

Fœmi. Mascu.

נפקדה נפקד Visitatus fuit.

נפקדת נפקדת visitatus fuisti.

נפקדת visitatus fui. cõis.

*In fine periodi: mediæ in = cum accentu mutatur. נפקדה

Plural.

נפקדו visita. fuerūt. cõis.

נפקדתם visitati fuistis.

נפקדנו visita. fuimus. cõis

Participium.

נפקדה נפקד visitatus.

נפקדות נפקדים visitati.

*Semper habet accentum in vltima, siue in medio, siue in periodi fine.

Participium fit à præterito in d iij omnibus

HEBARAICAE

אם ישכבו שנים. Si dormierit duo.

Gen. 12. כאשר הקריב לבא מצרימה.

Optatiuum efficies, si addideris, לו, aut אחלי. Psalmo. 81. לו עמי. Utinam populus meus obtemperasset mihi.

Infinitiuus. מקור

פקוד פקוד Visitare.

Absque gutturali hanc formam habet, additis literis בכלם (subscriptis cum chiric) secūdo infinitiuo, fiunt gerundia.

בפקוד in visitando.

כפקוד cum visitando.

לפקוד ad visitandum.

מפקוד de visitando.

In finitis in ח aut ע שמוע ברורה ab imperatiuo שמע. Si prima fuerit gutturalis, בכל cum duplici: aut =, vt in futuro לעבוד כאכול & cum



INSTITVTIONES

הַפְקֵר הַפְקֵר visitator.

הַפְקֵרְנָה הַפְקֵרְנָה visitamini.

Infinit. & gerundia.

הַפְקֵר בְּהַפְקֵר כְּהַפְקֵר לְהַפְקֵר מִהַפְקֵר.

Dagues existēs in prima verbi litera, loco nū amissō, quod in preterito erat, ponitur: sed in punctis

6^o et 7^o dagues

longis compensatur נ amissa.

dagues

Similiter in his tribus temporibus, si verbum à gutturali, vel à

ח incipit, literæ accidentales quæ habēt chirc, mutant in cere הַאָסָה, ea ratione quòd gutturalis non patitur ante se chirc. In gutturalibus & ח non ita

fit, eo quòd omnino respuant dagues. Post huiusmodi .. vltimæ verti solent in :: cum accentu graui, sequēte monosyllaba dictione, aut habente accentum in pri-

d iiii ma

HEBRAICAE

omnibus ferme cōiugationibus - mediæ literæ in ח mutato.

Duo hæc tempora, duabus primis literis asciscūt :: si verbū incipit à gutturali. נָאָסָה נַעֲבֵר.

Futurum.

Fœmi. Mascu.

אֶפְקֹר אֶפְקֹרְנָה visitabor, cōis

תִּפְקֹר תִּפְקֹרְנָה visitaberis.

תִּפְקֹר יִפְקֹר visitabitur.

Plural.

נִפְקֹר וְנִפְקֹרְנָה visitabimur. cōis.

תִּפְקֹרוּ תִפְקֹרוּנָה visitabimini.

יִפְקֹרוּ יִפְקֹרוּנָה visitabuntur.

Imperatiuus.

Hic & quartæ formatur à secundis personis ת in ה mutato : & actiuæ potius, quàm passiuæ sunt significationis, eo quòd imperare agere sit.

הַפְקֵר



INSTITVTIONES

productam, & ibi accentum col-
loces. ex, פָּקְרוּ facies, פָּקְרוּ inde
אֶשְׁמַע אֶשְׁמַעָה, פָּקְרוּ פָּקְרוּ & פָּקְרוּ
אֶשְׁמַעָה. Aliquando ad natiuá o-
riginem verbi, vt הפְּקֻדָּה reduces
ad פָּקַד, eo quo dictum est modo.

Verba in vnica tatum inuenta
coniugatione, dum nō sint actiua
primæ, exponuntur ac si essent
propria illius נִשְׁבַּע iurauit, נִלְחַם
pugnauit, הִתְפַּלֵּל orauit, הִשְׁכִּיחַ
mane surrexit.

Secunda coniugatio.

Fere semper habet dagues in
media verbi litera propter locu-
tionis vehementiam. In punctis
hec eius forma. סָפַר שָׁלַח, excepto
cum media fuerit gutturalis aut
ר. Nam tunc cere habent in pri-
ma, dagues in illo puncto virtute
existen-

HEBRAICAE.

הָלַחְמוּ בּוֹ הֵן הָלַקְמָא.
Paul. פָּעוּל

פָּקְרוּ פָּקוּר visitatus.
פָּקוּרוֹת פָּקוּרִים visitati.

Hoc participium, aliqui vocant
participium habitus, quia habi-
tum ac operis perseverantiam si-
gnificat. פָּקוּר visitari solitus. Par-
ticipium נִפְקַד per modum actus
significat. Vel & in idē redit paul
operis permanētiam בַּיִת בְּנוּי do-
mus ædificata & adhuc erecta.
בַּיִת נִבְרָה potest esse combusta,
aut quouis modo destructa.

Regula generales.

Verba ponentur in fine clausu-
læ, si ad primam temporis illius
integritatem, vocalē mediam ver-
bi illius reduxeris, & insuper si
breuis remanserit, in suam veritas
produ-



INSTITVTIONES

רשן amouit cineres. שרש eradicare, שעה euellere ramos. hoc in paucis fit, uisq̄ue à nominibus deriuatis. Quarta possidet verba vtrinque absoluta: differunt autem, quia hic significatio est uehementior צמח. Quinta cōtinet verba quæ sunt transitiuia in prima, & in secunda habēt modum significandi tertiæ יחל sperare fecit, כתב scribere fecit, ידע cognoscere fecit.

Præteritum.

פקרה	פקר
פקרת	פקרת
	פקרתני
	פקרו
1	פקרתם
	פקרנו

Participium.

מפקד

HEBRAICAE

existēte, מאן. In reliquis tēporibus in סחרן. licet aliquādo existēte secūda verbi ה vel, ה, præcedat chiri בחר. Huius coniugationis tot sunt significandi modi quot verborum genera, nempe quinque. Prima continet verba, quæ in prima sunt neutra, & hic fiūt transitiuia. שכן habitauit, שכן cōstituit, vel sedere fecit. הלך ambulare fecit, id est, deduxit. Hæc maximā cum verbis tertiæ habēt affinitatem. Secūda habet verba trāsitiua hic & in prima. Differunt tamen quia huius uehementior est significatio. גרש eiecit, גרש proiecit, שלח misit, שלח emisit, שבר cōtriuuit, שבר fregit. Tertia cōprehendit verba habentia contrarias operationes, רשן saginare,

רשן



INSTITVTIONES

פָּקַד בְּפָקַד כְּפָקַד לְפָקַד מִפָּקַד
Passiua.

פָּקַד	פָּקַד
פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתָּ
פָּקַדְתִּי	פָּקַדְתִּי
פָּקַדוּ	פָּקַדוּ
פָּקַדְתֶּם	פָּקַדְתֶּם
פָּקַדְנוּ	פָּקַדְנוּ

Participium.

פָּקַדְתָּ	פָּקַד
פָּקַדְתָּ	פָּקַדְתָּ

Futurum.

אֶפְקַד וְאֶפְקַדְךָ	אֶפְקַד
תִּפְקַד	תִּפְקַד
יִפְקַד	יִפְקַד
נִפְקַד וְנִפְקַדְךָ	נִפְקַד
תִּפְקַדוּ	תִּפְקַדוּ
יִפְקַדוּ	יִפְקַדוּ

Infinitiuus.

פָּקַד Additis כְּבָלָם gerundia fiunt

HEBRAICAE.

מִפָּקַד מִפָּקַדְתָּ מִפָּקַדְתִּי מִפָּקַדוּ מִפָּקַדְתֶּם מִפָּקַדְנוּ

Quando participium habet augmentum מ in omnibus coniugationibus (exceptis monosyllabis tertię coniugationis) quo puncto mem subscribitur, eodem & futurum eiusdem cōiugationis scribetur.

Futurum.

אֶפְקַד וְאֶפְקַדְךָ	אֶפְקַד
תִּפְקַד	תִּפְקַד
יִפְקַד	יִפְקַד
נִפְקַד וְנִפְקַדְךָ	נִפְקַד
תִּפְקַדוּ	תִּפְקַדוּ
יִפְקַדוּ	יִפְקַדוּ

Imperatiuus.

פָּקַד וּפָּקַדְךָ	פָּקַד
פָּקַדוּ	פָּקַדוּ

Infinitiuus & gerundia.

פָּקַד



INSTITVTIONES

63 Quod maxime in monosyllabis fit **הָקִים** fecit surgere, **הָשִׁיב** reduxit, **הָבִיא**. Secunda continet verba quæ in prima ad duos transfeunt, hic ad tres, **רָאָה** in tertia, fecit videre, id est, ostendit. **אָכַל** in tertia, fecit comedere, id est, cibauit. Vnde in Paralipomeno: Induere fecit eos, calciare fecit, comedere fecit, bibere fecit: videlicet, vestem, calceos, cibū, vinum. Tertia habet verba neutra hic & in Kal, quæ raro reperiuntur, **הִעֲתִיק** appropinquauit: aliqui intelligunt transitue, & intelligunt exercitum. Quæ sunt hic transitua transeunt per medium in prima sine medio.

Præteritum.

הִפְקִירָה

הִפְקִיר

הִפְקִירָה

HEBRAICAE

fiunt, quanquam aliqui dicant in scriptura non inueniri.

Particip. habitus.

מִפְקֵר מִפְקָרִים מִפְקָרָה מִפְקָרוֹת
Quando secunda verbi litera est gutturalis aut **ר**, prima verbi habet cholem loco **וְ**, **נָאֵל מִנְאֵל**, **טָרַף כָּרַת וְכָרַךְ**. Quæ in media habent **ה** in præterito, hoc non seruant **רָחַם**.

Tertia coniugatio.

Habet in principio **ה** cum chiric, sequēte: & post literam mediam **וְ** quod in tertiis solū personis seruat. in aliis in - mutat, vt **הִפְקִיר**. Modus significādi multiplex est secundum varias verborum species. Prima continet verba quæ in prima sunt neutra, hic transitua ad duos **הָרָכִיב** fecit equitare.

Quod



INSTITVTIONES

הַפְּקִידָה הַפְּקִיד
Infin. & gerundia.

הַפְּקִיד בְּהַפְּקִיד בְּהַפְּקִיד לְהַפְּקִיד
מִהַפְּקִיד

לְסִתּוּרָה. Aliquando abiicit.
Cum prima litera fuerit gutturalis in præterito, gutturalis & præcedens cum duplici cegol scribuntur. In reliquis temporibus cum duplici --

הַפְּקִיד הַפְּקִיד
Passiua

Tota gaudet in accidentalibus literis : vel surec habere, הַפְּקִיד אֹפְקִיד תּוֹפְקִיד

Præteritum.

הַפְּקִידָה הַפְּקִיד
הַפְּקִידָתִי הַפְּקִידָתְךָ
הַפְּקִידָתִי הַפְּקִידָתְךָ
הַפְּקִידוּ הַפְּקִידוּ
הַפְּקִידְתֶּם הַפְּקִידְתֶּם
e

HEBRAICAE.

הַפְּקִידָתְךָ הַפְּקִידָתְךָ
הַפְּקִידָתִי הַפְּקִידָתִי
הַפְּקִידוּ הַפְּקִידוּ
הַפְּקִידְתֶּם הַפְּקִידְתֶּם
הַפְּקִידְנוּ הַפְּקִידְנוּ

Participium.

מִפְּקִיד מִפְּקִידָה מִפְּקִידָתְךָ מִפְּקִידָתִי
מִפְּקִידוֹת

Futurum.

אֶפְקִיד אֶפְקִידוּ
תִּפְקִיד תִּפְקִידוּ
תִּפְקִיד תִּפְקִידוּ
נִפְקִיד נִפְקִידוּ
נִפְקִיד נִפְקִידוּ
תִּפְקִידָה תִּפְקִידָה
תִּפְקִידָה תִּפְקִידָה

Chiric literæ mediæ facile transit in .i. vt תִּפְקִיד in personis in י vel in finitis in : וּפְקִידוּ.

Imperatiuus.

הַפְּקִיד הַפְּקִיד
הַפְּקִידוּ הַפְּקִידוּ
הַפְּקִידוּ הַפְּקִידוּ
הַפְּקִידוּ הַפְּקִידוּ



INSTITVTIONES

בְּכֹלֹם הַפֶּקֶד non recipit

Particip. habitus.

מוֹפְקֵד מוֹפְקָדִים מוֹפְקָדָה מוֹפְקָדָת
מוֹפְקָדוֹת.

Si prima litera fuerit gutturalis, in tota hac passiuua gutturalis subscribetur cum ך׃, & accidentalis illi praecedens cum ך׃

הַעֲמֵר הַעֲמֵר יַעֲמֵר

Quarta coniugationis.

Signum est הָהָ cum dagues in media litera substantiali. In punctis eandem habet formam, quam piel. Modus significandi est in transitiuus, nec transitiuua reperiuntur in hac coniugatione, quia iam extra se exirent, הִתְקַדַּשׁ, sanctificauit se. Si alicubi cum persona patienti reperiatur, vt Gene. 37, וַיִּתְקַבְּלוּ אוֹתוֹ, pro accipiendum est, id est,

e ij

HEBRAICAE

66

הַפְּקָדוֹת
הַפְּקָדוֹ

Participium.

הַפְּקָדוֹת הַפְּקָדוֹת אוֹ הַפְּקָדוֹת הַפְּקָדוֹת
Aliqui autem participium hoc minime in scriptura inueniri, finimus tamen illud, quia ut ipsi met dicunt, vnica verbi persona inuenta, tota illius coniugatio poterit formari. Genes. 19, inuenitur יִקַּח poteris הִלְקִיחַ, ex הִנְתִּיךָ יָתוֹ, ex אָהַל הַשְּׂלִיחַ תִּשְׁלַח אֶיְאֵהֶל.

Futurum.

	אֶפְקֹד
תִּפְקֹד	תִּפְקֹד
יִפְקֹד	יִפְקֹד
נִפְקֹד	נִפְקֹד
תִּפְקֹדְנָה	תִּפְקֹדוּ
תִּפְקֹדְנָה	יִפְקֹדוּ

Infinitiuus.

הַפְּקֹד



INSTITVTIONES

נתפקד ונתפקדה
תתפקדו תתפקדנה
יתפקדו יתפקדנה

Imperatiuus.

התפקד והתפקדה התפקדי
התפקדו התפקדנה

Infiniti. & gerundia.

התפקד בהתפקד כהתפקד להתפקד
מהתפקד

t superadditum præponitur semper primæ literæ verbi, nisi prima litera fuerit harum aliqua ש ס ו צ.

Nam si à ש vel ס verbum incipit, t postponitur השתכח השתמר. Si à צ, t in ט vertitur משתמר. Si à ו, t, quod magis Chal. quàm Hebraicū est. hæc de verbis regularibus dixisse sufficiat.

Appendix.

cogitauit cum illo, & Exod. 33, ויִתְנַצְּלוּ אֶת עֲדָיִם, pro מן, spoliauerunt se ab ornamentis suis. Quidam dicunt actiuam & passiuam significationē voce hac vñica cōprehendi.

Præteritum.

התפקדה התפקד
התפקדת התפקדתי
התפקדו התפקדתי
התפקדתם התפקדתו

Participium.

מתפקד מתפקדת מתפקדות
מתפקדים מתפקדות

Futurum.

אתפקד או אתפקדה
תתפקד תתפקדי
יתפקד יתפקדו

נתפקד



INSTITVTIONES

אָנש או אָנשה

תָּנַשׁ תָּנַשׁוּ

יָנַשׁ יָנַשׁוּ

נָנַשׁ או נָנַשׁה

תָּנַשְׁנָה תָּנַשׁוּ

יָנַשְׁנָה יָנַשׁוּ

aut cum cholem, אָפּוּל תָּפּוּל יָפּוּל
Existente secunda verbi litera
gutturali, erunt hæc verba perfe-
cta: quia dagues in gutturali non
potest poni. Si nū aufertur, תָּנַשׁ
יָנַשׁ. Demptis paucis, in quibus
nun manet virtute in יָנַח תָּחַם ..
Si à iod verba incipiunt sequente
ן, frequentissimè sunt defectiua,
non quiescentia. יָצַנ יָצַק יָצַר אָצַר
& verbum יָצַח, dempto יָצַח.

Imperatiuus.

נָשׁוּ נָשׁוּ
נָשְׁנָה נָשׁוּ

e iij

Omnes regulæ dictæ in verbis
regularibus tenent in irregulari-
bus, si conditiones in regulis posi-
tæ concurrant, vt si chiric præce-
dat, & sequatur gutturalis, in :
vel -, vel .. vertitur, & in aliis si-
militer, applicâdo regulas primæ
ad primam, secundæ ad secundã
cõiugationem, actiuæ ad actiuã,
passiuæ ad passiuam.

LIBER TERTIVS. DE
Verbis irregularibus. De Verbis
defectiuis nun, primæ literæ.

Actiua primæ.

Præteritum ac præsens regu-
lariter variantur. Deinceps
nun amittitur, ac eius loco
dagues in secūda verbi subroga-
tur.

Futurum.

נָשׂא



INSTITVTIONES

הַנְּגִישׁ הַנְּגִישׁ
הַנְּגִישׁ הַנְּגִישׁ

Infinitiuus.

הַנְּגִישׁ בְּ כָל מִ.

Participium habitus.

נְגִישׁ נְגִישִׁים נְגִישָׁה נְגִישׁוֹת

Secunda cōiugatio, actiua, נְגִישׁ, pāsiua, מְנַגֵּשׁ, quarta, נְגִישׁ אֲנַגֵּשׁ, quarta, מְנַגֵּשׁ regulariter variantur. In tertia מְנַגֵּשׁ אֲנַגֵּשׁ, im- pera. & infinit. הַנְּגִישׁ. Pāsiua eius in literis accidentalibus ha- bet ., quia post sequitur dagues הַנְּגִישׁ מְנַגֵּשׁ אֲנַגֵּשׁ

Huic affinis est verbum לָקַח. in futuro, יִקַּח, יִקְחוּ, יִקְחֶהָ, יִקְחוּהָ, יִקְחֶנּוּ, יִקְחוּנָה, יִקְחֶנּוּהָ, יִקְחוּנָה

Imperatiuus.

קַח קְחוּ קְחִי קְחֶנּוּ

Infinitiuus.

לְקַח

HEBRAICAE

Infinitiuus & Gerundia.

נָשָׂה בְּנִשְׂתָּה כְּנִשְׂתָּה לְנִשְׂתָּה מְנִשְׂתָּה
cum gutturali לְנִשְׂתָּה.

Passiuum prateritum.

נִשְׂתָּה נָשָׂה
נִשְׂתָּת נָשָׂת
נִשְׂתָּתִי נָשָׂתִי
נִשְׂתָּתִי נָשָׂתִי
נִשְׂתָּתֶם נָשָׂתֶם
נִשְׂתָּתֶנּוּ נָשָׂתֶנּוּ

Participium.

נִשְׂתָּה נִשְׂתָּתִי נִשְׂתָּתֶם נִשְׂתָּתֶנּוּ

Futurum.

אֲנַגֵּשׁ אֲנַגֵּשָׁה

תִּנְגֵּשׁ תִּנְגֵּשׁוּ

יִנְגֵּשׁ יִנְגֵּשׁוּ

נִנְגֵּשׁ

תִּנְגֵּשָׁה תִּנְגֵּשׁוּהָ

יִנְגֵּשָׁה יִנְגֵּשׁוּהָ

Imperatiuus.

הַנְּגִישׁ



רע שב שבו שבי שבנה.
Infinitiuus & gerundia.

רעת רעה שב vel שבת בשבת כל מ.
Imperatiuus hic & infiniti. simili
les sunt iisdem temporibus verbi
נגש, ideo videndum ne erres.

In passiuua

Iod in vau mutatur, & quie-
scit in præterito, & præsentia, dein
ceps mutatur in vau mobile, nec
mirum cum literæ אהוי permutē-
tur inter se, vt videre est in גלה.
נו שב בת תו נו שבו נו שבתם נו שבנו
נו שבה נו שבת

Participium.

נו שב נו שבים נו שבה ונו שבת נו שבות
Futurum.

אושב תושב יושב נושב תושבו יושבו
תושבי תושב תושבנה תושבנה
Imperatiuus.

הושב

לקוח קחה
Passiuum.

נקח תי נקחו נקחתם נקחנו
נקחה נקחת

De quiescentibus iod.

Verba quiescentia iod in præ-
terito & participio regulariter va-
riantur. Eorum futurum sic.

אשב תשב יושב גשב תשבו יושבו
תשבי תשב תשבנה תשבנה

Hæc eius forma quando quie-
scit iod. Verum cum coniunctio
vau illi adiungitur, mutat accen-
tum, & secundum mutatur in
cegol, וילך וישב. Cum iod ociosa
manet, literæ accidentales subscri-
buntur cum chiric, sequente -.
Idem fit cum vltima
gutturalis extiterit. ארע תרע.

Imperatiuus.

רע



INSTITVTIONES
Infinitiuus.

הוֹשֵׁב בְּהוֹשֵׁב כָּל מֶ
Passiuum.

Præteritum, אוֹשֵׁב, futurū, אוֹשֵׁב.
infinīt. הוֹשֵׁב. In nullo tamen dif-
fert à passiuua monosyllaborum,
& duplicatorum. הוֹבֵן, videlicet
& הוֹסֵב. propterea aspiciendum
ne nobis imponant.

Quarta coniugatio.

הוֹשֵׁב regulariter variatur, ali-
quando tamen iod in ו mutatur,
כְּהוֹשֵׁב nulla in punctis facta mu-
tatione.

Quiescētia secūdx, vt בּוֹן. Actiua.

בָּן בְּנָתָּ בְּנָתִי בְּנֵי בְנֵיהֶם בְּנֵי בְנֵינוּ
בְּנָה בְּנָתָּ

In tertiis personis cum ׀, in re-
liquis cum ׀, duplicata cum ׀ in
omnibus.

Partici-

הוֹשֵׁב הוֹשֵׁבוּ הוֹשֵׁבִי הוֹשֵׁבְנָה
Infinitiuus.

הוֹשֵׁב בְּ כָל מֶ
Particip. habitus.

יֹשֵׁב יֹשְׁבִים

Secunda coniugatio מוֹשֵׁב מוֹשְׁבִים
איֹשֵׁב, cum regulariter varietur, nō
opus est in illa immorari.

Tertia coniugatio.

הוֹשֵׁב שֹׁבֵת תִּי הוֹשֵׁבוּ הוֹשְׁבֵתֶם כְּנוּ
הוֹשֵׁבָה הוֹשְׁבֵתָּ

Præfens.

מוֹשֵׁב מוֹשְׁבִים מוֹשֵׁבָה מוֹשְׁבֵתָּ
Futurum.

אוֹשֵׁב תוֹשֵׁב יוֹשֵׁב

תוֹשֵׁבִי תוֹשֵׁב

נוֹשֵׁב תוֹשֵׁבוּ יוֹשֵׁבוּ

תוֹשְׁבֵנָה תוֹשְׁבֵנָה

Imperatiuus.

הוֹשֵׁב הוֹשֵׁבוּ הוֹשֵׁבִי הוֹשְׁבֵנָה
Infini-



INSTITVTIONES

Aliquando :: in omnibus ac-
cidentalibus הקוץ הקיצות. Quin
& cere perpetuo per hoc tempus
seruato, sequente י. in tertiis per
sonis, in reliquis הָבִין הַבְּנָה,
הָבִינוּ.

Participium.

מְבִינִים מְבִינָה מְבִינֹת

Futurum.

אֲבִינֵי תְּבִינֵי יִבִּין גְּבִין תְּבִינֵי וְיִבִּינוּ
תְּבִינֵי תְּבִינֵי תְּבִינֵי תְּבִינֵי

Quatuor primæ personæ sæpe
mutât י. in .., vt in regularibus di-
xi. אֲבִין תְּבִינֵי יִבִּין. Et cum ו mutât ac-
centum, in :: וְיִשָּׁב וְיָרֵק :: & adhuc
.. in - יִצֵר תִּנָּח - & accētū retracto
ad primā, præfente vau וְיִצֵר וְיִנָּח.

Imperatiuus.

הָבִין הָבִינוּ הָבִינֵי הָבִינֵה

Infinitiuus.

f

HEBRAICAE

Particip. habitus.

בִּין בִּינִים בִּינָה בִּינֹת

Secunda & quarta coniugatio.

Coniugatio hæc secunda (vt
quartæ omnes) habet vtrâque si-
gnificationem, vnica voce dunta-
xat, hac forma, בִּינֵי, geminata ter-
tia litera ob dagues omiffum, eo
quòd post quiescentem non po-
test poni. Dicendum erat בִּין, &
cum malum reddat sonum mu-
tant in בִּינֵי, additisque literis acci-
dentalibus secūdæ vel quartæ cō-
iugationis huic præterito facile il-
las efficies, vt מְבִינֵי מְבִינֵי
מְבִינֵי. Participiū habitus in quar-
ta nō inuenitur, in secūda forma-
tur ab actiuo .. in - verso מְבִינֵי.

Tertia coniugatio.

הָבִין הָבִינֹת תִּי הָבִינוּ הָבִינוּתם לֹונוּ
הָבִינֵה הָבִינֹת



INSTITVTIONES

Imperatiuus.

מְצַא מְצַאוּ מְצַאֵי מְצַיְנָה

Infinitiuus.

מְצַא מְצַאת בְּכֹל מְ

Passiua.

נִמְצַא נִמְצַאת תִּי נִמְצָאוּ נִמְצַאתֶם נוּ

נִמְצָאָה נִמְצַאת

In prateritis omnibus vocalis

æ præcedēs erit . . futurum, אֶמְצֵא.

infinit. הַמְצֵא. Secūda מְצַא מְצַא

אֶמְצֵא. Passiua, מְצַא אֶמְצֵא.

Tertia, הַמְצֵא אֶמְצֵא הַמְצֵא הַמְצֵאוּ

Passiua, אֶמְצֵא. prateritū, הַמְצֵא.

Quarta, הַמְצֵא אֶתְמַצֵּא הַתְּמַצֵּא.

Actiua verbi מְלַא.

מְלַא מְלַאת תִּי מְלָאוּ מְלַאתֶם מְלָאוּ

מְלָאָה מְלַאת

Participium.

מְלַא מְלָאִים מְלַאת מְלָאוֹת

Futurum, אֶמְלֵא. Imperat.

f ij

HEBRAICAE

חָבוּ בְּכֹל מְ

Passiua.

Præteritū & particip. חָבוּ. fu-
turum אֶחָבוּ. infinitiuus חָבוּ.

Quiescentia áleph, vt מְצַא.

Quiescentia tertiæ siue in א, si-
ue in ה finiantur, duplex - in the
mate sibi vendicant, nisi pauca il-
la in א finita, quæ cere habent in
secūda & in ה, quæ -, excipiātur.

מְצַא מְצַאת תִּי מְצָאוּ מְצַאתֶם מְצָאוּ

מְצָאָה מְצַאת

Participium.

Cum מְצַא מְצָאִים מְצַאת מְצָאוֹת

vel מְצַאת מְצָאוֹת

Futurum.

אֶמְצֵא תְּמַצֵּא וּמְצֵא

תְּמַצֵּאֵי תְּמַצֵּא

נִמְצָאוּ תְּמַצֵּאוּ וּמְצָאוּ

תְּמַצֵּינָה תְּמַצֵּינָה

Impe-



נגלה תגלו ונגלו
תגלנה תגלנה

Prima existente y aut n cum du-
plici : , vt אהנה תהנה יהנה , aut - ,
vt אעלה תעלה , omnes personæ scri-
buntur. Et si eadem literæ primū
vel secundum locum tenuerint, si
ה finale aufertur (quod sæpe fit
in quatuor primis personis, præ-
sertim cum vau coniunctio illis
annectitur) in literis accidentalibus
habebunt . , aut - , aut chirc,
sequēte - , ישע ימה יעל יחו יחר יחץ ,
יתע יעש . Verū sine gutturali hæc
earū forma, אגל תגל וגל נגל . Addi-
to vau accentus retrahitur ad pri-
mam וישע ויחץ , ויחל ויפץ , habet & hæc
formam futurum hoc. ויכך וישת .

Imperatiuus.

f iij

מלא מלאו מלאי מלינה
מלאו. reliqua vt מצא .

Quiescentia ה, vt גלה .

Præteritum.

גלה גלית תי גלו גליתים גליו
גלתה גלות

Quatuor hæc verba regulariter
scribuntur & variantur , תמה
במה נגה כמה . Dices enim, תי, במה
in futu. אתמה ותמהו . tertia perso-
na pluralis, & singularis foemini-
na mutant ה in iod , חסיה חסיו .
Quod aliis etiam accidit tempo-
ribus, vt יגליון . ratio est, quia lite-
ræ otiosæ permutantur inter se.

Participium.

גולה גולים גולה גולות cum : .

Futurum.

אגלה תגלה וגלה
תגלי תגלה

נגלה



INSTITVTIONES

Infinitiuus.

הגלה הגלות בכל מהגלות

Literarum accidentalium chi-
ric verti in in his tribus tempo-
ribus, existente prima guttura-
li, vel res, dictum est iam, vt תראה
העלות העלו ירוח.

Particip. habitus.

גלוי גלויים גלויה גלויות

Secunda coniugatio.

Præteritum.

גלה גלית גלתי גלו גלותם גליו

גלתה גלית

Participium.

סגלה סגלים סגלה סגלות

Futurum.

אגלה תגלה יגלה

תגלי תגלה

נגלה תגלו יגלו

תגלינה תגלינה

f iiii

HEBRAICAE

גלה גלו גלי גלינה

Infinitiuus.

גלה בגלות כל מ

Passiuæ.

נגלה נגלית תי נגלו נגליתם נגלני

נגלתה נגלית

Participium.

נגלה נגלים נגלה נגלות

Prima gutturali existente, nun
& gutturalis cum duplici : : , vel
- scribuntur. נעלה נעלית נעלה
נעלים נחרה נחלה

Futurum.

אגלה תגלה יגלה

תגלי תגלה

נגלה תגלו יגלו

תגלינה תגלינה

אגל תגל יגל נגל

Imperatiuus.

הגל. הגלה הגלו הגלי הגלינה

Infini-



גלות

Tertia coniugatio.

הגלה הגלית תי הגלו הגליתם הגלינו
הגלתה הגלית

Cum gutturali in prima, העלה

העלית cum res, הראה.

Participium.

מגלה מגלים מגלח מגלות

Futurum.

אגלה תגלה יגלה

תגלי תגלה

נגלה תגלו יגלו

תגלינה תגלינה

Absque hac eius forma, אגל
תגל יגל נגל. cum gutturali in pri-
ma תעל in secūda, תמח, & תפת ירר
תשק.

Imperatiuus.

ה, Sine, הגלה הגלו הגלי הגלינה
העל הגל.

Infini-

Ablato הגל יגל נגל, ה.

Imperatiuus.

גלה גלו גלו גלי גלינה

Sine גל צר גם, ה.

Infinitiuus.

גלה גלות בגלות כל

Passiua.

גלה גלית גלית גלו גליתם גלינו
גלתה גלית

Participium.

גלה גלים גלח גלות

Cum media gutturalis extite-
rit, mutabitur in chólem, דחה,
ורה דחו.

Futurum.

אגלה תגלה יגלה

תגלי תגלה

נגלה תגלו יגלו

תגלינה תגלינה

Infinitiuus.

גלות



Interdum additur vau, & cum retrahat accentum, breue efficit cholem. nam mutatur in ם, quan quã ם tantum scribatur, וְיָחֵם וְנָסַב.

Imperatiuus.

סוֹב סוֹבוּ סוֹבֵינָה

Infinitiuus.

סוֹב בְּ כָּל מְ

Passiua

נִסְבָּ נִסְבוּתַי נִסְבוּ נִסְבוּתְכֶם נִסְבוּנוּ
נִסְבָּה נִסְבוּתַי

Interdum hac forma inuenitur

נִסְבָּה inuenitur נִסְבָּה. נִמְזָג נִגְזָג נִמְסָג נִכְבָּה.

Participium.

נִסְבָּ נִסְבִים נִסְבָּה נִסְבוּתַי

Et cum cere, נִמְסָג נִמְסִים.

Futurum.

אֶסְבֵּ תִסְבוּ יִסְבֵּ נִסְבֵּ תִסְבוּ יִסְבוּ

תִסְבֵּי תִסְבוּ תִסְבֵּנָה תִסְבֵּנָה

Vel

Imperatiui.

הָיָה הָיוּ הָיִי הָיִינָה

הָיָה תָיו תָיוּ תָיוּנָה

Infinitiuui.

הָיוּהָ הָיוּתַי תָיו

Passiua.

נִהְיָה נִהְיִיתַי תִי נִהְיוּ נִהְיִיתְכֶם נִהְיִינוּ

נִהְיָה נִהְיִיתַי

Participium.

נִהְיָה נִהְיִים נִהְיָה נִהְיִיתַי

De verbis duplicatis.

סָב סָבוּתַי סָבוּ סָבוּתְכֶם סָבוּנוּ

סָבָה סָבוּתַי

Participium.

סָב סָבִים סָבָה סָבוּתַי

Futurum.

אֶסְבֵּ תִסְבוּ יִסְבֵּ

תִסְבוּי תִסְבוּ

נִסְבוּ תִסְבוּי יִסְבוּ

תִסְבוּי, vel תִסְבוּינָה

Inter-



INSTITVTIONES

Participium.

מִסַּב וְמִסַּב מְסִיבִים מְסַבָּה מְסַבֹּת

Futurum.

אֶסַּב תִּסַּב יִסַּב נִסַּב תִּסְבוּ יִסְבוּ
תִּסְבִּי תִסַּב תִּסְבְּנָה וְתִסְבִּינָה

Cere in : transit, quando vau
mutat accētum, וַיִּרְק וַיִּגַּל, & cum
- in prima, sequente dagues, אֶסַּב
תִּסַּב.

Imperatiuus.

הִסַּב הִסְבוּ הִסְבִּי הִסְבִּינָה

Infinitiuus.

הִסַּב בְּ פ ל מ

Particip. habitus.

מוֹסַּב מוֹסְבִים

Passiua.

אוֹסַּב אוֹסְבִים

Quarta coniugatio.

Præteritū, הִתְסַבְּתָּ, partici-
pium, מִתְסַבֵּב, futurum, אֶתְסַבֵּב.

Liber

Vel aliter, אֶסַּב תִּסַּב תִּסְבְּנָה, vel
יִרְדּוּ אֶקַּל תִּקַּל, præsertim præsentē
gutturali יתרו.

Imperatiuus.

הִסַּב וְהִסְבוּ וְהִסְבִּי הִסְבִּינָה

Infinitiuus.

הִסַּב הִסְבוּ בְּ פ ל מ

Particip. habitus.

סוֹב סוֹבִים סוֹבָה סוֹבוֹת

Secunda coniugatio.

Regulariter hæc verba in secun-
da variātur. In præterito סָבַב, præ-
sentī מְסַבֵּב, futuro אֶסַּב, imperati-
ui בְּ פ ל מ מְסַבֵּב, infiniti. סָבַב, passiuæ,
futu. אֶסַּב, infinit. סָבַב, partici-
p. habitus, מְסַבֵּב.

Tertia coniugatio.

הִסַּב הִסְבוּתָּ תִּי הִסְבוּ הִסְבוּתָּם הִסְבוּנוּ
הִסְבִּי הִסְבִּינָה
הִסְבִּי הִסְבִּינָה
habet & הִסַּב

Partici-



INSTITVTIONES

נְטָה גְּמִית נְטו גְּמִית, Præteritū.
אָנְטָה תְּנָטוּ וְנָטוּ. particip. נְטָה. futu.

אָנְטָה תְּנָטוּ וְנָטוּ. Vel אָנְטָה תְּנָטוּ.
Imperatiuus.

הַנְּטָה וְהַנְּטָה הַנְּטוּ הַנְּטוּ תְּנָטִינָה
Infinitiuus.

הַנְּטָה הַנְּטָה הַנְּטָה Particip. habitus

נְטוּי נְטוּיִם
Secunda coniugatio.

Præteritum, נְטָה גְּמִית הִי, particip.

אָנְטָה. Impera. נְטָה. futu. מְנָטָה. particip. נְטָה.
infini. נְטָה גְּמִית, p.assiua. נְטוּת.

נְטָה. futu. אָנְטָה. infinit. נְטוּת.
Tertia coniugatio.

הַנְּטָה הַנְּטָה הַנְּטָה particip. הַנְּטוּ. futu.
אָנְטָה הַנְּטָה וְהַנְּטָה. Vel אָנְטָה הַנְּטָה וְהַנְּטָה.

הַנְּטָה. imperat. הַנְּטָה וְהַנְּטָה. infinit. הַנְּטָה.
particip. הַנְּטָה הַנְּטָה, p.assiua. הַנְּטוּת.

אָנְטָה הַנְּטָה. futu. הַנְּטָה. infiniti. הַנְּטוּת.

LIBER QVARTVS.

De ordinibus compositis.

Verba ex duobus ordinibus composita, variatione eorum, ex quibus componuntur, verborum, habent. נְטָה enim quo ad litteram initialem נְטָה, quo ad extremam גְּמִית, sequitur rationem. Nō raro tamen nobis fucū faciet hæc analogia, si errori obuiam quoties locus inciderit, non occurrerimus.

נְטָה

Futurum, אָנְטָה הַנְּטָה. Vel אָנְטָה הַנְּטָה וְהַנְּטָה.
Vel אָנְטָה הַנְּטָה וְהַנְּטָה. dispersit.

Imperatiuus.

נְטָה נְטוּ גְּמִינָה

Infinitiuus.

נְטוּת נְטָה

P.assiua.

Præter-



INSTITVTIONES

יָלַל

In tertia, הִילַל. particip. מִילַל. fu-
turū, אֶלְיָלָה וְיִלְיָל תִּילְיָלוּ, imperat.
הִילַל הִלְיָלוּ הִלְיָלוּ.

נָשָׂא

Futurum, שָׂא שָׂאוּ, imperat. שָׂא שָׂאוּ.
infinit. שָׂאת. Palsiua, נָשָׂא נִשְׂאוּ.
infinit. נִשְׂאת. futu. נִשְׂאת.

Secunda, נָשָׂא. Palsiua, נָשָׂא.
Tertia, הִשָּׂא הִשָּׂאת. Palsiua, הִשָּׂא.
infinit. הִשָּׂאת. futu. הִשָּׂאת.

Quarta, הִתְנַשָּׂא הִתְנַשָּׂאת. particip.
הִתְנַשָּׂא. imperat. & infinit. הִתְנַשָּׂא.

Verbum נָתַן, per quod nul-
lum aliud coniugatur.

נָתַן נָתַתְּ תִּי נָתַנוּ נָתַתֶּם נָתַנוּ vel נָתַנּוּ
נָתַתְּ נָתַתְּ

Participium.

נֹתֵן נֹתְנִים נֹתֵן, vel נֹתְנוֹת.

HEBRAICAE

particip. habitus, מָטָה.

Quarta coniugatio.

הִתְנַשָּׂת הִתְנַשָּׂת. particip. מִתְנַשָּׂה, &
reliqua.

De verbo יָצָא cum similibus.

יָצָא יָצְאוּ. participi. יָצָא יָצְאוּ. participi.
futu. יָצָא יָצְאוּ. imperat. יָצָא יָצְאוּ.
infinit. יָצָאת. Palsiua, יָצָא יָצְאוּ.
infinit. יָצָאת. futu. יָצָאת.

Secunda, יָצָא יָצְאוּ. participi. יָצָא יָצְאוּ.
infinit. יָצָאת. Palsiua, יָצָא יָצְאוּ.
infinit. יָצָאת. participi. habit. יָצָא יָצְאוּ.

Tertia, הוֹצֵא הוֹצֵאת הוֹצֵאוּ. parti-
cipiū, מוֹצֵא מוֹצֵאת. futu. מוֹצֵא מוֹצֵאת. Vel
הוֹצֵא הוֹצֵאת. impera. & infini. הוֹצֵא הוֹצֵאת.

Palsiua, הוֹצֵא הוֹצֵאת. Participium.

Quarta, הִתְיָצָא הִתְיָצָאת. participi.
מִתְיָצָא.

יָלַל



Infinitiuus, בא.

Verbum ירה. Præteritum,

ירָה יִרְיָה יִרְיָה יִרְיָה יִרְיָה יִרְיָה

יִרְיָה יִרְיָה

ו

Participium.

עֹרֵה וּרְיָה יִרְיָה וּרְיָה

Futurum.

אִירָה תִירָה יִירָה גִירָה תִירָה יִירָה
תִירָה תִירָה תִירָה תִירָה תִירָה תִירָה
Deficiente ה, אִיר תִיר יִיר, & pulchruit.

Imperatiuus.

יִרָה יִרְיָה יִרְיָה יִרְיָה

Infinitiuus.

יִרָה יִרָה בִירָה כִירָה לִירָה מִירָה

Passiua.

Præteritū, גִירָה נִירָה, particip.
im. אִירָה תִירָה יִירָה. futu. נִירָה נִירָה
particip. הִירָה. imperat. & infinit. הִירָה.
habitus, יִירָה יִירָה יִירָה יִירָה יִירָה יִירָה

g ii

Futurum.

אִתָּן תִּתָּן יִתָּן נִתָּן תִּתָּן יִתָּן
תִּתָּן תִּתָּן תִּתָּן תִּתָּן תִּתָּן תִּתָּן
vel תִּתָּן תִּתָּן

Imperatiuus.

תִּתָּן תִּתָּן תִּתָּן תִּתָּן

Infinitiuus.

נִתָּן נִתָּן נִתָּן נִתָּן נִתָּן נִתָּן

Passiua.

נִתָּן נִתָּן תִּתָּן תִּתָּן נִתָּן נִתָּן
נִתָּן נִתָּן נִתָּן נִתָּן נִתָּן נִתָּן
vel נִתָּן נִתָּן

Participium, אִתָּן. futur. im. imperat. & infinit. הִתָּן.

בא

בִּיא בִּיא בִּיא בִּיא בִּיא בִּיא

Futurum.

אִבֵּא תִבֵּא יִבֵּא נִבֵּא

תִּבֵּא תִבֵּא תִבֵּא תִבֵּא

תִּבֵּא יִבֵּא

תִּבֵּא תִבֵּא vel תִּבֵּא תִבֵּא

Imperatiuus, בִּיא בִּיא בִּיא בִּיא בִּיא בִּיא

Infini-



De verbis quatuor literarum,
aut quinque.

Verba quatuor literarum fere
sunt cōiugationis secundæ, deri-
uantúrq; à quiescētibus ה, aut du-
plicatis, vt à שַׁעַה, שַׁעֲשַׁע, & גַּלְגַּל
à גַּלְל. Verba quatuor aut quinque
literarum rara admodum apud
Hebræos inueniuntur.

כְּכֶל כְּכֶלֶת תִּי כְּכֶלְו כְּכֶלְתֶּם לְנו
כְּכֶלְה כְּכֶלְתֶּה

Participium.

מְכַלְכֵּל מְכַלְכֵּלִים מְכַלְכֵּלִת
מְכַלְכֵּלִת מְכַלְכֵּלוֹת

Futurum, אֶכְלֵל אֶכְלֵלֶה. imperat.
& infinit. כְּלֵל.

Passiua

Cum . in prima, vel הִי, vt שַׁעֲשַׁע
שַׁעֲשַׁע, vel תִּמְרָר.

Præteritum.

Secunda, יָפָה & יָרָה. particip. מִיָּפָה.
futurū, אִיָּפָה. imperat. יִפֵּה. infinit.
יָפֹת. Passiua, יָפָה וּפִיתָ, futu. אִיָּפָה.
infinit. יָפֹת. particip. הִיָּפָה.

Tertia coniugatio.

Præteritum, הִוְרָה הִוְרִיתִי הִוְרוּ
particip. מִוְרָה.

Futurum.

אוֹרָה תוֹרָה יוֹרָה נוֹרָה תוֹרוּ יוֹרוּ
תוֹרִי תוֹרָה תוֹרִינָה תוֹרִינָה
Excluso אור תור יור נורה.

Imperatiuus.

הוֹרָה הוֹרוּ הוֹרִי הוֹרִינָה

Infinitiuus.

הוֹרוֹת

Passiua.

Præteritum, הִוְרָה הוֹרִיתָ, particip.
מִוְרָה. futur. אוֹרָה. infinit. הוֹרוֹת.

Quarta, הִתְיָרָה. particip. מִתְיָרָה, &
reliqua.

De ver-



INSTITVTIONES

remus fere omnia quæ ad compositionem verborum attinebāt, pertractata sunt, nihilominus aliqua huic loco referuauī. Verba solum actiua compositionem hanc admittunt, passiua (si infinitiuos excipias) & neutra minime, quippe si aliter inueniantur cum omīfæ præpositionis defectu, intelligēda sunt, vt יגדך, pro עמך. In actiua tamen non eundem numerum compositionum omnes personæ habent, eo quod verbū primæ personæ pronome primæ nō admittit, nec verbū secundæ pronomen secundæ personæ. Verum oratio illa fiet præ verbum quartæ. התגלתי, rasi me, התמכרת, vendidisti te. Propterea tertiæ personæ, decem habēt compositiones:

שעשע שעשעת ת שעשעו הם נו

שעשעה שעשעת

Participium.

משעשע משעשעים משעשעה עות

Futurum.

אשעשע תשעשע ישעשע

תשעשעי תשעשע

נשעשע תשעשעו ישעשעו

תשעשענה תשעשענה

Infinitiuus.

חמרמר שעשוע

Omnia hæc verba irregularia, de quibus hucusque dictum est, frequenter regulariter variantur. Ideo obnixé prospiciendum ne obliqua regula recta cū velis metiri, ab scopo aberres.

De compositione pronominis cum verbo.

Cum de affixis nominum ageremus



ditis patefaciam exemplis.

פָּקְרָה

פְּקֻדְתֵּי

פְּקֻדָּה

פְּקֻדְתֵּי

פְּקֻדָּה

פְּקֻדְתוֹ פְּקֻדְתָּהוּ

Plur.

פְּקֻדְתֵּי

פְּקֻדְתְּכֶם

ו

פְּקֻדְתֵּי פְּקֻדְתֵּי

ו

פְּקֻדָּה sex ex se gignit pronomina.

פְּקֻדְתֵּי

פְּקֻדְתֵּיהָ

פְּקֻדְתֵּיהוּ

Plu.

ו

פְּקֻדְתֵּי

פְּקֻדְתֵּי & פְּקֻדְתֵּי sex similes omnino

voces ex sese procreant.

פְּקֻדְתֵּי

פְּקֻדְתֵּיהָ

פְּקֻדְתֵּיהוּ

Plur.

פְּקֻדְתֵּי

פְּקֻדְתֵּי

secundæ, sex: primæ, octo. Mutatio literæ primæ fere nulla est, nisi quòd - in : vertatur, תְּבִינִי, pro אֶפְקֹרֶה. פְּקֻדְתֵּי תְּבִינִי, pro אֶפְקֹרֶה. Seba literæ secundæ in -, & ex illo in - vertitur, in tertiis præteriti personis, (pronomem פְּקֻדְתֵּי דְּבָרְכֶם semper excipitur) vt פְּקֻדְתֵּי פְּקֻדְתֵּי. Si alia vocalis extiterit, intacta manet. פְּקֻדְתֵּי הַפְּקֻדְתֵּי. In cæteras per totum præteritum compositiones - verbi proprium remanet, vt à פְּקֻדְתֵּי dices פְּקֻדְתֵּיהָ פְּקֻדְתֵּיהוּ. Tertix literæ præteriti, פְּקֻדְתֵּי & פְּקֻדְתֵּי ex viginti compositionibus suis sex cum -, nouem cum - scribuntur, reliquæ omnes (non solum quinque remanentes) nominũ normam sequuntur. quod vt clarè intelligas subditis



פיקרי משה גאל & similes imperatiui in שמיני גאלני אהב אהבני

De præpositionibus, & earum compositione.

Præpositiones apud Hebræos cum casus non regant (demptis articulis separabilibus & inseparabilibus) significationis tantum nota ab interiectionibus & conjunctionibus seiunguntur. Quorum aliqua sunt quæ sequuntur.

בְּעַד pro, cum pronomine, בְּעַדִּי בְּעַדְךָ. נֶכְחִי coram. אֶת, ex, de, אֶתִּי, אֶצְלִי, apud, אֶצְלִי, extra. לְבַד prater: & accipiunt ante se literas seruales, vt מִלְבַּד.

Istæ præpositiones אֶל אַחַר לְפָנַי אֶל אַחַר לְפָנַי עַד

פְּקֻדָּוֹת

Participia cum nomina sint, ab illis sumunt compositionem, vt פּוֹקְרִי פּוֹקְרָנִי, licet aliquando accipiat participium פּוֹקֵר, נִי, à verbo.

Futurum.

אֶפְקֹדְךָ אֶפְקֹדְךָ אֶפְקֹדְךָ אֶפְקֹדְךָ אֶפְקֹדְךָ אֶפְקֹדְךָ אֶפְקֹדְךָ אֶפְקֹדְךָ אֶפְקֹדְךָ אֶפְקֹדְךָ

Plur.

אֶפְקֹדְכֶם אֶפְקֹדְכֶם אֶפְקֹדְכֶם אֶפְקֹדְכֶם אֶפְקֹדְכֶם אֶפְקֹדְכֶם אֶפְקֹדְכֶם אֶפְקֹדְכֶם אֶפְקֹדְכֶם אֶפְקֹדְכֶם

Si prima aut secunda gutturalis fuerit, secūda litera verbi cum erit, אֶשְׁכַּחְךָ אֶשְׁכַּחְךָ.

Imperatiuus & infinitiuus, Componuntur per punctorum transmutationem, à פּוֹקֵר dices פּוֹקְרִי visita me. Caterum infinitiuus cum nomen sit, נִי non accipit



בְּמוֹכָס הֵם. Alia temporis, עֵתָה
nunc, אֲתָמוּל, cras, מָחָר מִחֲרָת, יָא, קִבֵּר, כָּבֵר,
לְמוֹ heri, שֶׁל־שׁוּם, nudiustertius,
אִין, פְּתָאִים subito. Alia negandi, אִין,

אִינִי אִינֵךְ אִינֵם אִינֵנוּ, cōponitur
אִין, vel אִינֵנוּ בְּלִי. אִינֵנוּ nō. Alia
affirmandi, אֲמַנֵם אֲכֵן אֹלֵם כֵּה,

Post has particulas לְמַעַן לֹא אֵל
לְמַעַן אֵת, בְּעֵבֹר אֲשֶׁר כִּי אִם פֶּן אֵת
imperatiuus non sequitur, propterea præ-
cepta decalogi negatiua dantur
per futurū, לֹא תִרְצַח, non occides.

הַ aliquando est aduerbium in-
terrogatiuum, vel admiratiuum,
הַשׁוּפֵם nunquid index. Quando
iungitur præterito relatiuum est,
הַשֵּׁם qui posuit.

כַּ interdum similitudinis est,
כִּשׁוֹ לִילִיּוּ, sicut liliū. Interdum cōie-
cturæ, כְּאִמְתִּים עַל פְּנֵי הָאָרֶמֶה, quasi
duobus

עַר עַל תַּחַת in compositione sin-
gulari habent formam pluralis.
אֲחֵרַיךְ post te. תַּחַתִּי subtus me.

לְפָנַי לְפָנֶיךָ ante me, & te. לְפִי super me. לְפִי secundum me. לְמוֹ ad me. לְמַעְלָה in, non cōponuntur. לְמַטָּה infra. רָחוֹק, רָחוֹץ, longè supra. קָרוֹב, non componuntur, tamen additur eis ablatiuus pronominis primitiui in omni numero & genere. חוּץ מִמֶּנִּי præter me. חוּץ מִכֶּם præter te. חוּץ מֵהֶם præter illos.

De aduerbiis.

Aduerbia quædam sunt de-
præcationis, גַּא אָנָּה, quæso. A-
lia demonstrationis, הִנֵּה & הִנֵּה. In
compositione, הִנֵּנִי הִנֵּךְ הִנֵּנוּ הִנֵּה, In
הִנֵּכֶם. Alia similitudinis, כְּכֵה, כְּמוֹנִי כְּמוֹךְ כְּמוֹהוּ, sicut, כְּמוֹ sic. כְּמוֹכֶם



INSTITVTIONES

seba, vt וְרַב־שׁוֹמְרֵתֶם, aut incipit à literis בּוֹמֵךְ, vt וּבְנֵיתִי וּמִשָּׁה, recipit & - , præcipuè quū copulat duo nomina, quorum secundum primam acuit, aut monosyllabū est, וְרַב־בּוֹמֵךְ וְסוֹסִים וְאַרְצֵי. Admittit chiri cum sequitur iod cum seba, & seba abiicitur, וְיִשְׁלַח וְיִרְעָתֶם. Iuxta gutturales aliquando -, aliquando : admittit, וְעֵבֶד וְאִישׁ וְעֵבֶדִים. Quin & iuxta gutturales habentes : , cum cegol scribitur, וְאֵמֶת, וְהַשִּׁבְעָה. Cum nominibus diuinis iunctum, cum וְאֱלֹהִים. Est conuersiuum præteriti in futurum, subscriptum cum seba, vt וְשָׁמַר & custodiet. In primis & secundis personis præteriti singularis, cum ך est conuersiuum, migrat accensus ad vltimam, וְדַבַּרְתִּי & loquar, dem-

duobus cubitis super faciē terræ. Interdum veritatis: vt, Quasi unigenitus à patre: &, Quasi Sodoma fuisset.

De interiectionibus.

הָאֵךְ euge, הֵךְ heu, אֵי אֵלֵלֵי ve, אֵי אֵי ve.

De coniunctionibus.

Aliquæ disiunctiuæ, vt אוּ vel. Aliæ subcōtinuatiuæ, כִּי quoniam. Aliæ causales, לְמַעַן vt, וְעָקֵב eo quòd, וְעַן. Aliæ dubitatiuæ, אִם si, אֲוֵלִי forsan, כִּי ne forte. Aliæ aduersatiuæ, כִּי quāuis, אִם כִּי quāuis.

interdum copulatiua, interdum conuersiua reperitur. Cum copulat, omnia admittit puncta demptis chólem & surec. Nam surec admittit cū incipit dictio à seba,



615

demptis quiescētibustertīæ. Vau futuro iunctum, si cum - subscribitur, & cum ך, si verbū ab ך incipit, conuertit in præteritū ויאמר & dixit, & locutus est, ויאברך & benedixi. Hæc longius persequi in animo non est, propterea quod prophetæ præterita pro futuris, & futura pro præteritis, propter summam rei certitudinē efferant. Idcirco magis arbitrio diligentis lectoris, ac in Sacris literis exercitati relinquēdū esset, quàm tractatione obscurare, quæ ex se clara sunt. Nam intemperantis & stulti hominis est, regulis circumscribere velle, quæ percipi non possunt.

FINIS.



12

IHS

Archivo de Loyola

Sección 3.^a Serie 2.^a N.º 88.

Est. 83.

Plut. 4.